

Protokół kontroli doraźnej

1. Nazwa szkoły, siedziba: **Szkoła Podstawowa nr 38 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Gliwicach, ul. Partyzantów 25, 44-113 Gliwice**
2. Imię i nazwisko dyrektora szkoły: **Jolanta Stąpór.**
3. Nazwa i siedziba organu sprawującego nadzór pedagogiczny: **Śląski Kurator Oświaty, ul. Powstańców 41a, 40-024 Katowice.**
4. Imię i nazwisko kontrolujących: **Anna Gała, Maciej Osuch**
5. Data wydania i numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli: **20 września 2023 r., DK-GL.5533.1.34.2023**
6. Terminy rozpoczęcia i zakończenia kontroli (*ze wskazaniem dni, w których odbywały się czynności kontroli*): **20 września 2023 r.**
7. Tematyka kontroli (*zgodna z przepisami art. 55 ust. 2 ustawy Prawo oświatowe*): **zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki, zapewnienie pomocy uczniom wymagającym wsparcia, przestrzeganie praw dziecka i praw ucznia, współpraca z rodzicami.**
8. Czynności kontrolne: rozmowy z: Panią Jolantą Stąpór – dyrektorem Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Gliwicach, Panią Hanną Dohn – pedagogiem szkolnym. Poddano analizie: dziennik lekcyjny, indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, dzienniki zajęć rewalidacyjnych, korespondencję dotyczącą sprawy.
9. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości:

Kontrola została przeprowadzona w związku z pismem z 11 września 2023 r. dotyczącym Szkoły Podstawowej nr 38 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Gliwicach.

Opisana w piśmie sytuacja dotyczy bicia kolegów i niszczenia rzeczy przez ucznia, który rozpoczął naukę w wymienionej szkole, w klasie integracyjnej, w minionym roku szkolnym. Od tej chwili ma się znęcać nad kolegami i koleżankami z klasy. Autorzy pisma wiedzą, (cyt.): „że chłopak choruje”. Wyrażają obawy, że sytuacja może się skończyć tragicznie, a uczniowie boją się chodzić do szkoły. Upomnienia nauczycieli nie działają, a w szkole już z powodu tego ucznia była Policja oraz pogotowie ratunkowe.

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolującego/ych

Ponieważ pismo nie zawiera żadnych dodatkowych informacji, koniecznym było ustalenie, którego z uczniów szkoły ono dotyczy. Należy zaznaczyć, że autorzy wspominają o oddziale integracyjnym – takich oddziałów szkoła nie prowadzi.

Z ustaleń wynika, że opis sytuacji odpowiada zachowaniu jednego z uczniów klasy VI (24 uczniów w klasie). Jest to uczeń posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego (autyzm w tym zespół Aspergera). Ponadto u ucznia stwierdzono: zespół wrodzonych wad rozwojowych FAS, zaburzenia hiperkinetyczne z towarzyszącymi zaburzeniami zachowania, reaktywne utrudnianie nawiązywania relacji społecznych w dzieciństwie oraz zaburzenia stresowe pourazowe.

Sytuacja ucznia, nie tylko ze względu na stwierdzone przypadłości jest trudna. Rozpoczął naukę w szkole z początkiem roku szkolnego 2022/2023. Po kilku dniach zaczął przejawiać zachowania przemocowe, np.: przekleństwa, agresję słowną i fizyczną skierowaną do rówieśników i nauczycieli. Nie reagował na polecenia nauczycieli prowadzących zajęcia czy też nauczyciela współorganizującego kształcenie uczniów z niepełnosprawnościami. Na lekcjach nie pracował. Nie wyciągał podręczników, zeszytów i przyborów szkolnych. Często wychodził z lekcji. Jednym razem do łazienki, innym, na ławkę na korytarzu lub na spacer po szkole. Kładł się na ławkę lub podłogę. Bywał zmęczony (przesypiał 2-3 lekcje, w gabinecie psychologa). Jedynym motywatorem do jego aktywności była przerwa obiadowa. Większość zachowań ucznia w okresie od września do listopada 2022 r. miała charakter opozycyjno-buntowniczy. W opinii psychologa i pedagoga szkolnego, znacznie mniej cechował się objawami zespołu Aspergera. Zerowa motywacja do nauki i częste nieobecności na lekcjach niestety nie pozwalały na osiągnięcie podstawowej wiedzy edukacyjnej i pozytywnych ocen. Po miesiącu obserwacji i dokonaniu wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia zespół ds. organizacji kształcenia specjalnego składający się ze specjalistów oraz nauczycieli pracujących z uczniem, uwzględniając informacje uzyskane od opiekunów prawnych i faktycznych, doszedł do wniosku, że trudności ucznia nie pozwalają mu na konstruktywne funkcjonowanie w szkole masowej na podobnym poziomie jak inni uczniowie z podobną diagnozą.

Opracowano uczniowi indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. z 2020, poz. 1309). Przed ostatecznym zaakceptowaniem formy programu odbyła się konsultacja zespołu z koordynatorem i kierownikiem Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolującego/ych

Rodziny w Gliwicach. Omówiono bieżącą sytuację dziecka oraz strategię działań terapeutycznych. Program jest realizowany, w tym zajęcia rewalidacyjne w wymiarze 2 godzin.

Podczas zajęć rewalidacyjnych prowadzonych z nauczycielem współorganizującym kształcenie uczniów z niepełnosprawnością uczeń początkowo miał dobre relacje, brał udział w proponowanych aktywnościach. Niestety ta współpraca nie przekładała się na pozostałe lekcje. Uczeń odmawiał, bywał agresywny, czasem kompletnie nie reagował na wskazówki. W kilku sytuacjach jego zachowanie było niebezpieczne i do szkoły kilkakrotnie wezwano Policję (28 września 2022 r., 7 października 2022 r., 12 października 2022 r., 9 listopada 2022 r.).

Konsekwencja i oddziaływania terapeutyczne nauczycielki współorganizującej kształcenie specjalne nie spełniało jednak oczekiwań opiekunów w roku szkolnym 2022/2023. Trudno było nawiązać z nimi efektywną współpracę. Opiekunowie wysuwali oskarżenia dotyczące pracy nauczycielki i nie wywiązywali się z zaproponowanych przez nią form kontaktu czy innych ustaleń. Uczeń także zaczął mocno oporować, aby wykonać najmniejszą prośbę czy poddać się sugestii nauczycielki, np. rozpocząć pracę na lekcji. Ze względu na te trudności i brak porozumienia mimo podjętych rozmów mediacyjnych, zespół specjalistów zdecydował o zmianie form kształcenia specjalnego. Z powodu długotrwałej nieobecności dotychczasowego nauczyciela współorganizującego, wprowadzono kilku nauczycieli zastępujących oraz realizację 9 godzin lekcyjnych indywidualnie z nauczycielem (pozostałe lekcje z klasą), od 2 listopada 2022 r.

Od tego czasu widoczne były postępy w funkcjonowaniu ucznia. Lepiej radził sobie na lekcjach, czasami się zgłaszał, podejmował pracę, nie wychodził z zajęć. Zdarza się, że uczeń obrażał koleżanki (incydenty), brzydko się do nich odnosząc. Drobne, bieżące nieporozumienia w klasie rozwiązywane były na poziomie rozmowy z pedagogiem. Uczeń wyrażał też swoje prośby, przychodził do dorosłych zapytać czy może poczekać, poprosić o rozmowę z innym nauczycielem, lub czy pedagog, albo psycholog może zadzwonić do opiekunów z jakąś informacją. Dzieci w klasie zaakceptowały kolegę, chętne były do pomocy (przynosiły mu swoje podręczniki i przybory, żeby miał z czego korzystać na lekcji). Są jednak sytuacje, w których mówili, że się go boją (ponieważ podchodzi zbyt blisko i jest nieprzewidywalny). Od ostatniej interwencji służb w listopadzie 2022 r., nie było potrzeby wzywania Policji do szkoły.

Opiekunowie ucznia, współpracują ze szkołą, lecz w okresie październik – listopad 2022 roku była to trudna współpraca. Opiekunowie byli w kontakcie ze szkołą, ale ukrywali pewne informacje (trudnych relacji z Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny, zdiagnozowanych zachowań opozycyjno-buntowniczych u ucznia, hospitalizacji opiekunki, co

 parafa dyrektora szkoły/placówki

 parafa/y kontrolującego/ych

mogło mieć bezpośrednie przełożenie na zachowanie ucznia w szkole, zmiana leków). Stawiali się na każde zaproszenie do szkoły. Nie nawiązali jednak głębszej współpracy z nauczycielką współorganizującą kształcenie specjalne. Ich kontakt polegał na wymianie informacji, bez wspólnego wypracowywania celów zarówno edukacyjnych jak i terapeutycznych. Niezrozumienie i niechęć do współpracy tłumaczyli zbyt wysokimi wymogami edukacyjnymi wobec ucznia i ich zdaniem braku zbudowania pozytywnej relacji na linii nauczyciel – uczeń. Drobnym przełom nastąpił po zmianie sposobu kształcenia chłopca od 2 listopada 2022 r. Również ze względu na pozytywną zmianę w funkcjonowaniu ucznia nie było potrzeby na częste konsultacje i koncentrowanie się na rozwiązywaniu problemów. Niestety widoczna była jednak niepełna efektywność metod wychowawczych, ponieważ uczeń nadal nie nosił podręczników, zeszytów, przyborów (jeśli tak to sporadycznie). Nie korzystał z szafki szkolnej, ponieważ twierdził, że zgubił kluczyk i mimo wielu próśb opiekunowie nie zgłaszali się po dorobienie nowego. Nieuzupełniane były na bieżąco braki np. ćwiczeń z matematyki. Opiekunowie uprzedzali, że jest to problem i nad tym pracują, jednak długo nie było efektów. Uczeń pojawiał się w szkole niewłaściwie spakowany, zdarzyło się, że nie miał śniadania. Dziecko regularnie przychodzi do szkoły w niewypranych ubraniach (wyjaśnieniem był brak chęci ucznia do ubrania czystych ubrań i podpieranie się jego niepełnosprawnością, co nie może być adekwatnym wytłumaczeniem i jest traktowane jako zaniedbanie wychowawcze).

Mimo, iż uczeń posiada potencjał intelektualny, nie utrwała wiedzy w domu. Opiekunowie nie sprawdzają zmian w planie podawanych w e-dzienniku i za każdym razem, gdy była zmiana uczeń był bardzo zdziwiony. Zdarzało się, że przyjeżdżał na odwołane lekcje początkowe, a gdy taka sytuacja dotyczy zwolnienia uczniów z ostatniej lekcji, nie ma transportu, nauczyciele dzwonią do opiekunów i informują o sytuacji. Zastępstwa i zmiany są podawane zazwyczaj z wyprzedzeniem.

Początek roku szkolnego 2023/2024 był dla ucznia trudny. Po wakacjach wrócił do szkoły bardzo pobudzony. Trudno jest mu się wyciszyć, kłamię, unika zajęć. Z informacji od opiekunki wynika, że jeden lek został odstawiony – było podejrzenie, że wywołuje on zachowania agresywne. Zachowania agresywne jednak nie ustąpiły. Obraża słownie innych, również nauczycieli. Zachowuje się czasem dziecinnie, w ocenie pedagoga szkolnego, prawdopodobnie po to, by nie ponosić konsekwencji swoich zachowań. Istnieje konieczność i zauważają to również opiekunowie faktyczni, przeprowadzenia ponownej diagnozy w warunkach szpitalnych. Uczeń nie reaguje na polecenia nauczycieli czy nauczycieli współorganizujących (z uwagi na organizację pracy szkoły w tej chwili jest to kilkoro nauczycieli). Na lekcjach nie pracuje. Często wychodzi z lekcji. Jednym razem do łazienki, innym, na ławkę na korytarzu lub na

 parafa dyrektora szkoły/placówki

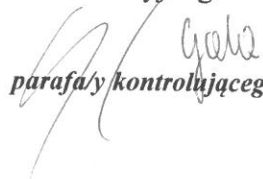
 parafa kontrolującego/ych

spacer po szkole. Nadal zdarza mu się przyjść do gabinetu pedagoga szkolnego po to, aby się zdrzemnąć i rzeczywiście zapada wtedy w sen. Ciągłe jest głodny, dopomina się o jedzenie. Najchętniej jadłby słodczyce. Po dokonaniu wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, zespół ds. organizacji kształcenia specjalnego doszedł do wniosku, że najkorzystniejsze dla ucznia będzie realizowanie nadal części obowiązkowych zajęć indywidualnie. Zalecono 10 godzin indywidualnie prowadzonych dla chłopca. Nauczycielom trudno mówić na razie o efektach takiej formy pomocy, ponieważ uczeń dopiero zaczął korzystać z tych zajęć. Uczeń wszedł w burzliwy okres dojrzewania, co również jest nie bez znaczenia dla jego funkcjonowania w szkole.

W podtrzymywanej opinii zespołu, szkoła masowa nie jest dobrym miejscem nauki dla ucznia z uwagi na zbyt dużą liczbę bodźców, które dezorganizują jego aktywności. Z kolei opiekunowie, po konsultacjach z psychologiem prowadzącym, uważają, że w placówce specjalistycznej naśladowałby negatywne zachowania innych dzieci z zaburzeniami. Zespół krytycznie ocenia możliwości szkoły w pracy z uczniem, uznając je za niewystarczające dla specjalnych potrzeb dziecka. W opinii zespołu chłopiec wymaga pobytu w dziennym oddziale terapeutycznym lub specjalnym.

Z opinii zespołu opracowującego program wynika, że chłopiec nadal ujawnia zachowania ucieczkowe, agresję słowną i fizyczną względem rówieśników oraz dorosłych. Uczeń nie podejmuje się realizacji zadań edukacyjnych w dostosowanej dla niego formie i obniżonych wymaganiach. Chłopiec traktuje pobyt w szkole na poziomie angażowania się we wzmocnienia aktywnościowe (granie w piłkarzyki, spacer, huśtanie się, gry w gry planszowe, przebywanie na wybranych w swojej preferencji przedmiotach: plastyka, informatyka, biologia i wychowanie fizyczne gdzie również prezentuje zachowania nieadekwatne społecznie tj. wokalizowanie, wymachiwanie narzędziami kreślarskimi, emitowanie agresji słownej, jedzenie, picie, plucie), nie realizuje zadań wynikających z wymaganej podstawy programowej. Chłopiec nie podąża za kierowanymi do niego poleceniami, dość często prezentuje zachowania, które są zagrażającymi dla dzieci i dorosłych, nie posiada kompetencji funkcjonalnych oraz zgeneralizowanych łańcuchów zachowań społecznych, aby mógł bezpiecznie przebywać wraz z rówieśnikami w dużej grupie. Chłopiec nie przejawia motywacji do nauki, nawet w minimalnym wymaganym stopniu. Prezentowana wiedza dziecka jest adekwatna do poziomu nauczania wczesnoszkolnego (klas 1-3), chłopiec wymaga uczenia się w dostosowanej formie materiału na bardzo niskim poziomie poznawczym – nauki czytania, pisania, liczenia zbiorów czy dokonywania operacji w zakresie myślenia przyczynowo-skutkowego czy wnioskowania. W dużej grupie rówieśniczej w warunkach edukacji masowej dziecko nie ma szans na odniesienie sukcesu edukacyjnego.

 parafa dyrektora szkoły/placówki

 parafa/y kontrolującego/ych

Chłopiec sygnalizuje chęć nawiązywania kontaktu rówieśniczego, nie jest on jednak adekwatnym partnerem pod względem poziomu intelektualnego, jaki prezentują rówieśnicy. Zachowania, jakie prezentuje chłopiec bywają niezrozumiałe dla rówieśników. Chłopiec większość swoich działań przejawia poprzez agresję słowną i fizyczną względem dzieci jak i dorosłych.

Szkoła jest w stałym kontakcie z Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny oraz Sądem Rodzinnym w Gliwicach (od października 2022 r.).

Uczniowie w klasie nadal akceptują ucznia, są chętni do pomocy, jednak coraz bardziej boją się jego reakcji, ponieważ są trudne do przewidzenia. Po zeszłorocznych trudnościach, opiekunowie ucznia, współpracują ze szkołą. Sami zauważają ogromne trudności w zapanowaniu nad chłopcem. Agresywne zachowania pojawiły się również w domu.

Z ustaleń wynika, że kilkakrotnie, w ubiegłym roku szkolnym, rodzice uczniów sygnalizowali Dyrektorowi szkoły swoje zarzuty dotyczące funkcjonowania ucznia. Sprawy były załatwiane na bieżąco. W tym roku szkolnym nie było jeszcze żadnej skargi rodziców na zachowanie ucznia.

10. Wnioski wynikające z przeprowadzonych czynności kontroli:

- szkoła podejmuje adekwatne do sytuacji działania zmierzające do zapewnienia uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki,
- nie stwierdzono nieprawidłowości w trakcie podejmowania działań w sytuacji wystąpienia zagrożenia dla bezpieczeństwa uczniów,
- współpraca z opiekunami ucznia, mimo okresowych problemów jest kontynuowana i oceniana jako konstruktywna,
- nie stwierdza się przypadków naruszenia praw ucznia lub praw dziecka.

11. Opis ujawnionych nieprawidłowości w zakresie nieobjętym kontrolą w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły:

Nie ujawniono nieprawidłowości

12. Na podstawie art. 55 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2023 poz. 900 z późn. zm.) zaleca się:

 parafa dyrektora szkoły/placówki

 parafa/y kontrolującego/ych

Zaleceń nie wydano

Starszy Wizytator

mgr inż. Maciej Osuch

.....
podpis kontrolującego, miejsce i data podpisania protokołu

Dyrektor

Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2
w Gliwicach

mgr Jolanta Stępa

.....
podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i data podpisania protokołu

Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2
w Gliwicach
ul. Partyzantów 25, 44-113 Gliwice
tel./fax 32 234 25 53
NIP 969 00 33 050, REGON 270154490

13. Poświadczenie odbioru protokołu kontroli:

Dyrektor

Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2
w Gliwicach

mgr Jolanta Stępa

.....
podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i data odbioru protokołu

Dyrektorowi szkoły/placówki, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, przysługuje prawo zgłoszenia pisemnego, umotywowanego zastrzeżenia dotyczącego ustaleń zawartych w protokole kontroli do Śląskiego Kuratora Oświaty, ul. Powstańców 41a, 40-024 Katowice, zgodnie z § 18 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2020 r., poz. 1551 z późn. zm.).

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafy kontrolującego/ych

